Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

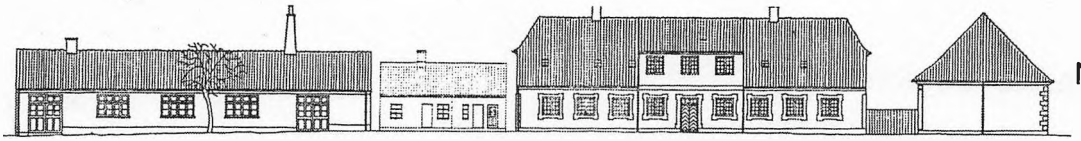

November 2003
6.årgang Nr. 4

Nyt fra Museumsforeningen

Seneste nyt

Hørsholm-ordningen

Vi opfordrer igen vores medlemmer, der bor i Hørsholm, og som endnu ikke har meddelt os deres fødselsdato til at gøre dette. Ring til Hørsholm Egns Museum på telefon 4586 0711 tirsdag – fredag kl. 10 – 14 eller send en e-mail til post@hoersholmmuseum.dk.

Skriv til os

Vi har tidligere haft indlæg fra vores medlemmer her i bladet. Og denne dialog med vores medlemmer vil vi meget gerne fortsætte. Derfor ville det være dejligt, hvis nogen ligger inde med spændende lokalhistorier og billeder, som kan blive til glæde for vores mange læsere. Ring til Elisabeth Just Møller på telefon 4586 0513.

Nyt fra Museet

Følg med på museets hjemmeside

Når Hørsholm Egns Museum står for eller medvirker i offentlige arrangementer, der har interesse for medlemmerne, vil det som regel være omtalt i dette blad.

Undertiden kan det dog ske, at omtalen ikke kan nå at komme med i bladet – så vi vil opfordre til, at medlemmerne orienterer sig på Hørsholm Egns Museums hjemmeside: www.hoersholmmuseum.dk. Her vil man under "arrangementer" altid kunne følge med i helt aktuelle tilbud.

I den lokale presse (Ugebladet og Frederiksborg Amts Avis) vil der som regel også være omtale af arrangementerne.

Udstillingen Frederiksborg Amt i Harzen

Udstillingen, der åbnede lørdag den 8. november 2003 i Hørsholm Biblioteks forhal, kan ses til og med den 28. november 2003. Se omtalen i sidste nummer af Nyt fra Museumsforeningen.

Et stenalderbarns ansigt

Hørsholm Egns Museums udstilling "Et stenalderbarns ansigt" vises fortsat tirsdage-søndage kl. 13 – 16. Vinterlukket december og januar. Museumsforeningens medlemmer har gratis adgang til museet.

Lokalhistoriske lørdage

Foredragene er for alle interesserede og finder sted på Hørsholm Bibliotek, Bibliotekstorvet 1, 2970 Hørsholm. Gratis adgang.

Lørdag den 22. november 2003 kl. 11.00 – ca. 12.00 i kantinen på Hørsholm Bibliotek – Kokkedal Slot

Ved ledende museumsinspektør Lisbet Hein.

I årevis har Kokkedal Slot og Kokkedal jordene været et varmt emne i den lokalhistoriske debat. Kom og hør om Kokkedals historie, fra 1700-tallet til i dag.

Lørdag den 29. november 2003 kl. 11.00 – ca. 12.00 i kantinen på Hørsholm Bibliotek - Hørsholm omkring år 0 – jernalderens gårde ved Ørbækgård og Mariehøj

Ved museumsinspektør Ole Lass Jensen.

Forud for de nye boligbyggerier ved Ørbækgård og Mariehøj foretog Hørsholm Egns Museum arkæologiske udgravninger på arealerne. Begge steder blev der fundet rester af 2000 år gamle jernaldergårde.

Kustoder til Hørsholm Egns Museum

Museets lille korps af dygtige kustoder skal udvides. Vi søger en eller flere interesserede, der vil påtage sig en månedlig weekend-vagt, lørdag og søndag kl. 13 – 16, samt evt. afløsning i tilfælde af ferie m.v.

Betjening af museets elektroniske alarmsystem er en del af opgaven, interesse for historie og lyst til publikumskontakt en fordel. Løn ca. 100,- kr. i timen + feriepenge.

Kontakt museets sekretær Kate Olsen på telefon 4586 0711.

Ombygningen af Kokkedal Slot 1865 – 68

Af ledende museumsinspektør Lisbet Hein.

Det første Kokkedal Slot

Bygherre for det første Kokkedal Slot var lensgreve C. A. Berckentin, en af tidens førende embedsmænd, der havde sin gang ved Christian VI's hof.

En gang i efteråret 1745 faldt samtalen ved kongens taffel på Hirschholm Gods, der tilhørte dronning Sophie Magdalene – man talte især om fæstegården Kokkedal, og Berckentin greb lejligheden til at nævne, at han gerne ville erhverve gården, så han kunne opføre sig et landsted på

Udgivet af: Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn. Postadresse: Sdr. Jagtvej 2-4, 2970 Hørsholm

den tilhørende jord.

Berckentin fik sit ønske opfyldt – og allerede i 1746 var arkitekten Gottfried Rosenberg i fuld gang med opførelsen af et lille palæ på højdedraget nordvest for det sted ved Øresund, hvor dronningens lystslot Sophienberg samtidig var under opførelse.

Kokkedals hovedbygning blev en charmerende lille bygning i rokoko-stil, opført i ét stokværk med mansardtag. Man kan få et indtryk af Berckentins økonomiske formåen og af Rosenbergs arkitektoniske kunnen, når man ser på den vinterbolig i København, som Rosenberg opførte for Berckentin – det er det endnu eksisterende Odd Fellow-palæ i Bredgade.

Konsul Blocks nye Kokkedal

Kokkedal Slot og det tilhørende gods skiftede gennem slutningen af 1700-tallet og begyndelsen af 1800-tallet ejer mange gange. I 1864 var det konsul J. F. Block, der blev Kokkedals ejer – han var vendt hjem fra Østen som en velhavende mand og slog sig nu ned som godsejer på Kokkedal.

Block besluttede sig straks for en omfattende ændring af Kokkedals hovedbygning. Mansardtaget fjernedes, bygningen forhøjedes med en etage, og der tilføjedes diverse svungne gavle og udsmykninger, så resultatet fik et præg af hollandsk renæssance. Kun den gamle hovedbygnings kælder stod nogenlunde urørt.

Hermed fik Kokkedal Slot den skikkelse, som bygningen i store træk har beholdt til i dag. Planen for denne – synes det i dag – hårdhændede udvidelse og ombygning af den tidligere så yndefulde 1700-tals bygning skyldtes C. V. Nielsen, en af tidens succesrige unge arkitekter.

Samtidens vurdering af ombygningen

Som antydet finder denne artikels forfatter, at ombygningen af Kokkedal Slot var en forringelse, æstetisk set. Det er et synspunkt, der deles af mange i dag, selv om det "nye" Kokkedal også har sine kvaliteter og er et morsomt eksempel på den smag for "historiske stilarter", der opstod i Danmark o. 1850.

Men i samtiden var man mere positiv, som det blandt andet fremgår af en artikel i "Illustreret Tidende", 15. oktober 1865. Artiklen omhandler ombygningen, der netop var ved at være færdig i det ydre, mens den indre udsmykning endnu stod tilbage.

Det siges i indledningen, at Kokkedal "mindre har interesse ved sin mørke Fortid, end ved den glimrende Fremtid, der nu bliver den beredt". Videre hedder det: "Kokkedals nuværende Eier, Consul Block, har nemlig i Sommer ladet den omdanne til en efter Nutidens Fordringer svarende Bolig. Den gamle Hovedbygning laa tung og skjult ved Veien mellem Rongsted og Helsingør, strax tilvenstre for Sophienberg; der var kun eet Stokværk, Midtpartiet var noget forhøiet med joniske Pliastre, det hele hæftedes af et svært Mansardtag, og det samlede Indtryk var massivt, men lidet Indbydende."

Om formålet med ombygningen forklares det, at den dels skulle skabe mere plads, dels at den "skulle danne en Bygning, hvis Facader havde det livlige maleriske Udseende, som er nødvendigt for at give en Gaard på Landet et Præg, der samstemmer med de Venlige Omgivelser". "Architekten, Chr. V. Nielsen, valgte derfor at tage Motivet fra vores egne Mindesmærker i Renaissancestilen, som nemlig tillod at give den store Bygningsmasse et lettere, mere oplivende Udseende med de rige Udsmykninger, ved Anbringelsen af de maleriske Gavle, af Canaper og deslige". "Bygningen har ikke mindre end otte Gavle, to Canaper, en stærkt fremspringende Veranda, som danner Opgang til Forhallen, samt paa den modsatte Side en Perron med Trappeparti, og endelig en tilstødende mindre Bygning med særlig Nedgang til Haven og Blomsterhusene; saaledes er det lykkedes at bryde den ensformighed, som en saa stor Bygning let faar."

Artiklen rummer flere oplysninger og flere tidstypiske betragtninger, end der er plads til i dette blad, men det er hensigten, at Hørsholm Egns Museums årbog 2004 skal rumme en større artikel om Kokkedal Slot, der jo med Hørsholm Kommunes overtagelse i år har fået fornyet aktualitet.

Afholdte arrangementer

Sommerkoncerten i Slotshaven den 24. august 2003

Af ledende museumsinspektør Lisbet Hein.

For tredje år i træk stod Museumsforeningen bag et sommerarrangement i Hørsholms gamle slotshave. Arrangementet blev økonomisk og praktisk støttet af Hørsholm Kommune og af lokale sponsorer.

I år var det operasangerne Stig Fogh Andersen og Tina Kiberg, der, akkompagneret af guitaristen Lars Hannibal, havde lovet af synge et udvalg af romantiske danske sange, og også Studenter-Sangforeningen havde givet tilsagn om at medvirke.

Det flotte program og det gode vejr var medvirkende til, at aftenen blev en stor publikumsmæssig succes – omkring 2.000 mødte op, de fleste kom i god tid og lejrede sig i græsset med madkurven. Enkelte af tilskuerne har siden givet udtryk for, at udvalget af sange ikke helt svarede til

Udgivet af: Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn. Postadresse: Sdr. Jagtvej 2-4, 2970 Hørsholm

det annoncerede, men generelt var der stor tilfredshed med aftenen, og der faldt mange opfordringer til Museumsforeningen om at gøre sommerkoncerten til en tilbagevendende tradition.

Dette ønske deles af bestyrelsen, men der skal dog ikke lægges skjul på, at et arrangement af den størrelse er en krævende opgave, som har lagt beslag på mange kræfter og meget tid for bestyrelsen og ikke mindst for arrangementets anker-kvinde, Elisabeth Just Møller.

Bestyrelsen vil derfor i de kommende måneder overveje, om der – ved siden af det primære foreningsarbejde – er ressourcer til et årligt tilbagevendende offentligt arrangement.

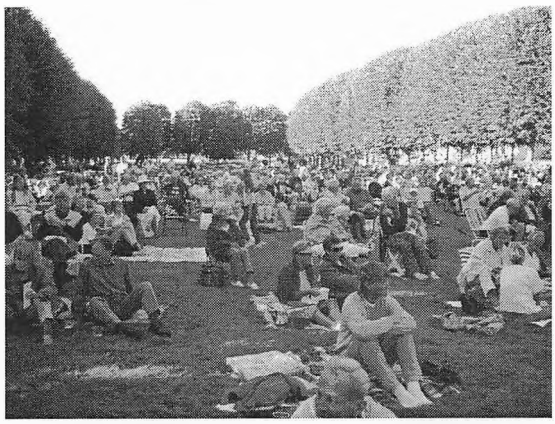

Slotshaven – den 24. august 2003.
Foto: Hørsholm Egns Museum.

Ringovns Dag den 27. september 2003

Dagens righoldige program satte fokus på teglværksdriften og landbruget i det gamle Nivå. Godt 300 gæster havde fundet vej til Ringovnsinstitutionens arrangement i Nivå.

Dagen indledtes med et pløjestævne arrangeret af Frederiksborg Amts Landboungdom på Nivaagaards marker. Jørgen Hage holdt foredrag om Nivaagaards historie under temaet "Fra Avlsgård til Erhvervs-center", og tidligere stadsingeniør S. P. Andersen tog på byvandring i Nivå og fortalte om Nivås udvikling fra landsogn til forstadskommune. Det Danske Spejderkorps solgte sodavand og lavede snobrød og pølser for børnene, og Bror Kjelds Kapel stod for den musikalske underholdning.

Ved Ringovnen var der rundvisninger i den gamle teglovn, undervisning i kunsten at lave mursten, og i smedjen kunne man prøve forskellige aktiviteter under kyndig vejledning af smedemester Morten Steffensen. Om eftermiddagen underholdt Nive River Band.

Dagens sidste tilbud var et foredrag på Nivaagaards Malerisamling –"Teglværksejeren og hans Kunstsamling" af mag. art. Louise C. Larsen.
(Red.)

Kommende arrangementer

Tirsdag den 2. december 2003 – Udstillingen Kobbertøj fra det Kongelige Køkken - Historien om De Kongelige Middage

For første gang har Hendes Majestæt Dronningen givet tilladelse til offentlig adgang til en udstilling af Kongehusets samling af køkkenkobbertøj i Det Kongelige Køkken på Christiansborg Slot; dette køkken har ikke tidligere været tilgængeligt.

Museumsforeningen arrangerer et besøg på udstillingen, hvor vi har bestilt en guide, der vil fortælle om udstillingen.

Tidspunkt og sted: Kl. 20.00. Indgang fra Christiansborg Slots Ridebane nr. 25.
Entre: Voksne: 45,- kr., pensionister: 30,- kr.
Praktiske oplysninger: Der vil være mulighed for at købe bouillon, gløgg og/eller æbleskiver. Museumsforeningen betaler udgiften til guiden, hvorfor tilmelding er nødvendig.
Tilmeldingsfrist: Torsdag den 27. november 2003 til Hørsholm Egns Museum, telefon 4586 0711 tirsdag – fredag kl. 10 – 14. Maks. 30 personer.

Torsdag den 11. december 2003 – Foredraget "Bønder og borgere på Hørsholm Gods i 17- og 1800 tallet"

Ved museumsinspektør Hans Jørgen Winther Jensen.
I 1739 får Hørsholm sit bybrev, for at købstaden skal kaste glans over det kongelige liv på Hirschholm Slot, der står færdig i 1744. I foredraget beskrives byens udvikling, og der vil blive behandlet emner som befolkningens størrelse og dens erhvervsmæssige og sociale sammensætning. På lignende vis vil foredraget omhandle udviklingen i landbefolkningens størrelse og sociale sammensætning.

Tidspunkt og sted: Kl. 19.30. Kammerrådensvej 15, 2970 Hørsholm.
Praktiske oplysninger: Gratis adgang. Tilmelding ikke nødvendig.

Udgivet af: Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn. Postadresse: Sdr. Jagtvej 2-4, 2970 Hørsholm

02172 KHC
NIVÅ BIBLIOTEK
NIVÅ CENTER 30
2990 NIVÅ

Torsdag den 19. februar 2004 - Foredraget "Det gamle Hørsholm – selvoplevet".

Ved apoteker Kirsten Becker.
Torsdag den 19. februar 2004 vil apoteker Kirsten Becker fortælle om livet i det gamle Hørsholm, som hun har levet aktivt med i siden 1920'erne. Reserver dagen nu. Tid og sted oplyses i næste nummer af Nyt fra Museumsforeningen.

Søndag den 25. april 2004 - Vandretur i Usserød

Ved ledende museumsinspektør Lisbet Hein.
I Usserød, nord for det centrale Hørsholm, ligger et af Danmarks bedst bevarede industrimiljøer. Den Militære Klædefabrik blev anlagt i Usserød omkring 1800 og var i drift helt til 1981. Fabrikken udnyttede vandkraften i Usserød Å til at drive de maskiner, der forarbejdede uld til tekstiler til hæren, politiet og andre statsinstitutioner.

Fabrikken beskæftigede i perioder omkring 400 mennesker; mænd, kvinder og børn, der alle boede nær fabrikken. Vandreturen fører os rundt i det gamle Usserød, langs åen og de opstemmede damme, forbi fabriks- og institutionsbygninger og forbi de huse, der var boliger for fabrikkens mange arbejdere.
Tidspunkt og sted: Kl. 14 til ca. 16.00. Hovedindgangen til Usserød Skole, Gl. Byvej 10. Turen slutter samme sted.
Guide: Museumsinspektør Lisbet Hein, som under sin uddannelse til historiker skrev speciale om dansk klædeindustri ca. 1800-25.

Karlebo Lokalhistoriske Forening Foredrag 2003 – 2004

Nærmere oplysninger om foredragene kan ses på hjemmesiden www.hoersholmmuseum.dk, hvor der er et link til Karlebo Lokalhistoriske Forening.

Nedennævnte foredrag holdes i Sognegården, Rantzausvej 2, 2990 Nivå. Pris 25,- kr. pr. foredrag, der indbefatter kaffe, te og brød.

Torsdag, den 26. Februar 2004 kl. 19.30.
Sidste nyt om Nivås stenalderjægere
Ved Ole Lass Jensen, museumsinspektør ved Hørsholm Egns Museum.
Selvom der ikke er foretaget udgravninger af bopladser ved Nivås stenalderfjord siden 2001, er der alligevel meget nyt at berette om fundene.

På Hørsholm Egns Museum arbejdes der løbende med de mange fund, og det har givet nye og spændende resultater. F.eks. har engelske retsmedicinere for nylig fremstillet en rekonstruktion af "Nivågårdbarnets" ansigt. I foredraget beretter museumsinspektør Ole Lass Jensen blandt andet om, hvordan rekonstruktionen af det 7500 år gamle ansigt blev til. Der er også nyt om de unikke fund af hytter, der giver hidtil usete indblik i stenalderjægernes dagligdag. Ikke mindst opviser hytterne fund, som vidner om jægernes komplicerede ritualer. Udgravningerne ved Nivås stenalderfjord vil fortsætte i 2004, og der bliver også lejlighed til at høre om planerne for de nye udgravninger.

Særarrangement

Søndag den 7. December 2003 kl. 14 –16.00.
Julestue i den gamle Rytterskole
For voksne, børn og børnebørn. Gratis adgang.Vi nyder lidt julegodt, mens vi lytter til Lena Wandall-Holm, der synger og spiller guitar. Lena får hjælp til sangene af Ida de Neergaard 7 år. Klokken ca. 14.30 fortæller Merete Carstens, leder af Karlebo Lokalhistoriske Arkiv om juleskikke og overtro på landet.

Åbningstider for Hørsholm Egns Museum:
Udstillinger: Tirsdage-søndage kl. 13-16. Vinterlukket i december og januar.
Lokalarkivet: Tirsdage kl. 10-12, onsdage kl. 13-17, samt efter aftale.
Kontortid: Tirsdage-fredage kl. 10-14.
Telefon: 45 86 07 11.
Mail: post@hoersholmmuseum.dk
Hjemmeside: www.hoersholmmuseum.dk

Nyt fra Museumsforeningen
udgivet af Museumsforeningen for Hørsholm og Omegn.
Redaktion: Elisabeth Just Møller (EJM) (ansvh.) og Lene Bruunsgaard (LB).
Oplag: 800 eksemplarer.
Tryk: Digitalservice, Hørsholm.
Museumsforeningens bestyrelse:
Steen Lichtenberg (formand), Jørgen Hage (næstformand), Poul Væver Petersen (kasserer), Elisabeth Just Møller samt Torben H. Rohde.
Suppleanter: Jens Thorkil Hansen.

Med mindre andet fremgår, er eftertryk af bladets artikler tilladt med tydelig kildehenvisning.